

Program Wychowawczo-Profilaktyczny
Gimnazjum Miejskiego im. Jana Pawła II
w Głównie
rok szkolny 2017/2018

„Pierwszym i zasadniczym zadaniem kultury jest wychowanie człowieka. A w wychowaniu chodzi głównie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej „był”, a nie tylko więcej „miał” - ażeby poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, ażeby umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale także i dla drugich”.

Jan Paweł II

Program Wychowawczo-Profilaktyczny zawiera

1. Założenia teoretyczne wraz z podstawą prawną.
2. Diagnoza potrzeb, w tym analiza zasobów szkoły oraz występujących zagrożeń, zachowań problemowych uczniów.
3. Cele, w tym określenie mierzalnego celu ogólnego, uwzględniającego przyjęte wcześniej założenia teoretyczne i wyniki diagnozy, a także cele szczegółowe, pomocne w uściśleniu celu ogólnego.
4. Zadania jako jednoznacznie sformułowane stwierdzenia, wyjaśniające sposób osiągnięcia celów.
5. Zadania wychowawczo-profilaktyczne i przypisane im działania powinny być konkretne i zrozumiałe dla wszystkich realizatorów i odbiorców. Często w tej części programu zamieszczone są programy profilaktyczne (ogólnopolskie lub lokalne), działania alternatywne, różne projekty edukacyjne czy profilaktyczne (warto skorzystać z odpowiedzi zawartych w Banku programów profilaktycznych²⁶). Dyrektorzy szkół mogą uatrakcyjnić ofertę działań profilaktycznych we własnym środowisku, włączając rekomendowane programy długofalowe i zapraszając realizatorów z zewnątrz lub szkoląc własnych nauczycieli.
6. Harmonogram, czyli strukturę i sposób realizacji zadań uwzględniających wartości w wychowaniu, priorytety polityki oświatowej państwa, lokalne potrzeby i strategie profilaktyczne oraz informacje o konkretnych działaniach (dla kogo, kiedy, gdzie, kto realizuje, w jakiej formie, jak długo).
7. Strategię ewaluacji programu jako zaplanowane działanie, z określeniem jej rodzaju, np. wewnętrzna, zewnętrzna, mieszana (kiedy wewnętrzni ewaluatorzy kierowani są przez specjalistów z zewnątrz); metody ewaluacji oraz wyszczególnienie ocenianych elementów programu, np. uzyskanych wyników bezpośrednich lub odroczonej, przebiegu procesu czy zastosowanych strategii. Warto przemyśleć formę prezentacji otrzymanych danych ewaluacyjnych i przedstawić je społeczności szkolnej.

PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (t.j. Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483ze zm.)
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 z późniejszymi zmianami z dnia 07.01.2005r.)
3. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomani z dnia 29.07.2005 r. (Dz. U. Nr 179, poz.1485 oraz z 2006r. nr 66, poz. 469 nr 120, poz. 826 zmiany z 07.12.2006r.)
4. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. nr 10, poz. 55, z 1997r. nr 88, poz. 554 i nr 121, poz. 770 oraz z 1999r. nr 96, poz. 1107)
5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw¹
6. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
7. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98-99.
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4. art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe
11. Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe.
12. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 26, art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3.
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w

stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).

14. Statut Gimnazjum Miejskiego im. Jana Pawła II w Głownie

WPROWADZENIE

Gimnazjum realizuje cele i zadania wychowawcze określone w ustawie o systemie oświaty oraz w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie. Kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka.

Wychowawcza rola szkoły polega na: "wspieraniu dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży" (art.1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe).

Nauczanie i wychowanie w Gimnazjum – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultury Europy i świata.

Gimnazjum zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotowuje go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności. Celem szkoły jest wychowanie dobrego człowieka, wrażliwego na krzywdę innych, odpowiedzialnego, uczciwego i kulturalnego. Otwarta szkoła jest instytucją włączającą zarówno rodziców uczniów, jak i innych członków społeczności lokalnej, a także organizacje pozarządowe czy instytucje z otoczenia szkoły do wspólnych działań, również do działań z szeroko pojętego bezpieczeństwa

Program Wychowawczo-Profilaktyczny obejmuje

1. Treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów.
2. Treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2017/2018

1. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego.
2. Podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej.
3. Bezpieczeństwo w internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.
4. Wprowadzanie doradztwa zawodowego do szkół i placówek.
5. Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły.
6. Podnoszenie jakości edukacji włączającej w szkołach i placówkach systemu oświaty.

Charakterystyka środowiska wychowawczego

1. Gimnazjum stanowi społeczność uczniowska składająca się z 5 oddziałów klasowych: 3 klas trzecich i dwóch klas drugich.
2. Dyrektor (kompetencje kadry kierowniczej) – sprawnie zarządzający pracą szkoły, dbający o bezpieczeństwo uczniów i klimat społeczny szkoły, sprzyjający działaniom profilaktycznym.
3. Nauczyciele (kompetencje zawodowe, rozwijane poprzez dodatkowe doskonalenie się) – prowadzący analizę mocnych i słabych stron szkoły.
4. Specjaliści szkolni – pedagog, pielęgniarka szkolna.
5. Specjaliści spoza szkoły – współpracujący ze szkołą pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznej zapewniający dostęp do innych placówek pomocowych.
6. Rodzice – partnerzy w działaniach wychowawczych i profilaktycznych, zainteresowani sytuacją szkolną swoich dzieci.

Materialne zasoby szkoły

1. Warunki lokalowe umożliwiające organizowanie zajęć wychowawczo-profilaktycznych.
2. Środki finansowe na realizację np. profilaktyki w szkole, w tym szkolenie realizatorów programów profilaktycznych, pozyskiwanie pomocy dydaktycznych.
3. Materiały dydaktyczne, wyposażenie biblioteki szkolnej, w tym literatura fachowa, poradniki, czasopisma.

Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej gimnazjum

1. Obowiązkowe zajęcia edukacyjne, zajęcia edukacyjne artystyczne; zajęcia sportowe w obrębie klasy o profilu sportowym.
2. Zajęcia rewalidacyjne dla uczniów z orzeczeniem o niepełnosprawności.
3. Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności w celu kształtowania ich aktywności i kreatywności.

Formy pomocy dla uczniów gimnazjum

1. Pomoc materialna w postaci refundacji obiadów,
2. Paczki żywnościowe w ramach akcji ogólnopolskich „Podziel się posiłkiem”, „Świąteczna paczka”
3. Pomoc psychologiczno–pedagogiczna, w tym:
 - a) Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, dydaktyczno- wyrównawcze, porady, konsultacje.
 - b) Nadzór kuratora Sądu dla Nieletnich (szkoła nie jest informowana o nadzorze kuratorskim, jeżeli kurator, lub rodzic sam tego nie zgłosi).
 - c) Porady i konsultacje dla uczniów dotyczące wyboru i planowania dalszej ścieżki kształcenia.

Diagnoza sytuacji dydaktyczno-wychowawczej gimnazjum

Program Wychowawczo- profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej gimnazjum z użyciem narzędzi:

1. ankieta skierowana do rodziców i nauczycieli,
2. rozmowy z uczniami,
3. obserwacja pracy uczniów na zajęciach edukacyjnych i pozalekcyjnych,
4. analiza osiągnięć szkolnych,
5. analiza dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczych.

Wartości uznawane przez społeczność gimnazjum

1. Na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród uczniów gimnazjum, nauczycieli i rodziców, ustalono następującą hierarchię wartości.
2. Dla uczniów gimnazjum najważniejszymi wartościami są: atrakcyjna forma przekazywanej wiedzy na lekcjach, dostosowanie treści wiedzy z przedmiotów do zainteresowań uczniów, doświadczenie, zabawa.
3. Dla nauczycieli uczących w gimnazjum najważniejszymi wartościami są: zdrowie, odpowiedzialność, autentyczność, bezpieczeństwo, kreatywność, przyjaźń.
4. Dla rodziców uczniów gimnazjum, priorytetami w wychowaniu dzieci są:
 - 1) w sferze rozwoju fizycznego najważniejsze wg rodziców jest:
 - a) nauka właściwego odżywiania;
 - b) kondycja fizyczna;
 - c) wiedza o zagrożeniach dla zdrowia: dopalaczy, papierosów i alkoholu;
 - d) aktywność dziecka, szczególnie na świeżym powietrzu
 - 2) w sferze rozwoju emocjonalnego:
 - a) rozwijanie empatii dziecka
 - b) umiejętności radzenia sobie ze złością
 - c) umiejętności radzenia sobie z krytyką
 - 3) w sferze rozwoju społecznego:

- a) wzmocnianie roli ucznia
 - b) rola przyjaciela/kolegi
 - c) rola obywatela
- 4) w sferze rozwoju duchowego:
- a) szanujący siebie i bliskich
 - b) świadomy swoich wartości i celów
 - c) uczciwy
 - d) chętny do samorozwoju
- 5) w sferze rozwoju intelektualnego:
- a) wiara dziecka we własne możliwości
 - b) przygotowany do życia
 - c) inteligentny, mądry, ambitny.

Sylwetka absolwenta

1. Uczeń ma świadomość, że jest członkiem rodziny, społeczności lokalnej oraz narodowej.
2. Posiada ukształtowaną postawę szacunku, tolerancji i otwartości w stosunku do innych.
3. Potrafi myśleć krytycznie, rozwija swoje zainteresowania, dzięki czemu wierzy w siebie i swoje możliwości. Potrafi współpracować i działać na rzecz innych.
4. Uczeń jest świadomy i odpowiedzialny, posiada wiedzę i umiejętności konieczne do dalszego kształcenia i przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie.

Celem ogólnym Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wprowadzenie uczniów w świat wartości.

Cele szczegółowe programu

1. Wprowadzenie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, szacunku do tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele).
2. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.
3. Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób.
4. Rozwijanie kompetencji takich, jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.
5. Rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania.
6. Ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności.
7. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywowanie do nauki.
8. Wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany rozumieć świat.
9. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji.
10. Wszechstronny rozwój osobowy ucznia poprzez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej.
11. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialność za zbiorowość.
12. Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.
13. Ukierunkowanie ucznia ku wartościom.

Cele profilaktyczne

1. Wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji.
2. W przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.

3. W przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.
4. Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły z zakresu profilaktyki i bezpieczeństwa: policją, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.
5. Dostarczenie uczniom wiedzy o sposobach i metodach unikania zagrożeń i zachowania się w sytuacjach trudnych.
6. Zapoznanie uczniów z procedurami obowiązującymi w gimnazjum.
7. Organizowanie praktycznych działań związanych z udzielaniem pierwszej pomocy.
8. Organizowanie w szkole wychowania fizycznego i sportu dostosowanych do możliwości, umiejętności i predyspozycji każdego ucznia, w celu nauczania go odpowiedzialności za własną kondycję psychofizyczną na całe życie.

Diagnoza zagrożeń

Badaniami diagnostycznymi objęto całe środowisko szkolne – uczniów, nauczycieli, rodziców.

Do oceny zagrożeń wykorzystano następujące narzędzia diagnostyczne (techniki i metody): obserwacja, rozmowa; analiza osiągnięć szkolnych; ankieta; analiza dokumentacji szkolnej.

Stanowią źródło informacji o realnym zagrożeniu. Występujące pojedynczo (we wczesnej fazie zagrożenia) lub równolegle jako kilka oznak. Są to wszelkie zmiany (specyficzne lub niespecyficzne) bądź zjawiska dotyczące najczęściej konkretnych uczniów. W przypadku zagrożenia wynikającego z zażywania substancji psychoaktywnych mało specyficzne oznaki i fazy zagrożenia zachowaniem problemowym mogą świadczyć również o ogólnych problemach nastolatków.

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące związane z ryzykownymi i problemowymi zachowaniami młodzieży

Czynniki chroniące definiowane są jako: właściwości indywidualne, relacje z bliskimi osobami, cechy środowiska rodzinnego i pozarodzinnego, które mogą neutralizować lub kompensować negatywne działanie czynników ryzyka, zwiększając ogólną odporność jednostki, wyzwalać energię i procesy odwrotne do tych, które prowadzą do choroby, zaburzenia lub nieprzystosowania (Ostaszewski, 2010, s. 82).

Obecnie wyróżnia się dwie grupy tych czynników, tj. **czynniki chroniące**, które kompensują i redukcją ryzyko wśród dzieci narażonych na przeciwności losu, oraz **czynniki dobrostanu**. Czynniki dobrostanu pełnią funkcje ochronne w przypadku działania czynników ryzyka, ale

zarazem służą wspieraniu zdrowego rozwoju i dobrego przystosowania dzieci i młodzieży nieobarczonych szczególnym ryzykiem rozwoju problemów w przyszłości (Ostaszewski, 2006).

Wychowanie to proces wspomaganie wychowanków w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sześciu podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej, intelektualnej, emocjonalnej i duchowej.

Zagrożenia dla dojrzewania fizycznego

W sferze fizycznej- dojrzewanie związane z naturalnymi procesami rozwojowymi, ze zdobywaniem wiedzy i umiejętności umożliwiającymi prowadzenie zdrowego stylu życia.

Przeciążenie dzieci pracą intelektualną

Pasywne formy spędzania czasu wolnego

Kult mięśni i siły fizycznej , kult zgrabnej sylwetki.

Kult farmakologii.

Używanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych .

Wczesna aktywność seksualna.

Agresja i przemoc.

Zagrożenia dla procesu dojrzewania psychicznego

W sferze psychicznej – dojrzewanie ukierunkowanie na uczenie odpowiedzialności za siebie i swój stosunek do świata oraz odpowiedzialności za swoje otoczenie.

Zacieranie granic w życiu i rozwoju, młodzi ludzie częściej słyszą o prawach niż o obowiązkach i odpowiedzialności.

Promowanie egocentryzmu.

Akceptowanie egoizmu, wszystko się młodemu człowiekowi należy.

Przekonani , że celem rozwoju jest nie dojrzałość , lecz samozadowolenie. Życie powinno być przyjemne a nie odpowiedzialne.

Zagrożenia dla procesu dojrzewania społecznego
<p>Sfera dojrzewania społecznego polega na nabywaniu umiejętności prawidłowego wywiązywania się z pełnionych ról społecznych i systematycznego przygotowywania się do podejmowania nowych ról, związanych z cyklem życia.</p> <p>Oslabienie roli rodziny w życiu dziecka.</p> <p>Odgrywanie ról, dziecko podejmuje role wymagające odpowiedniej dojrzałości psychicznej (konkursy piękności...)</p> <p>Deformowanie ról społecznych , chuligan to kibic, oszust to biznesmen.</p> <p>Porzucanie nauki szkolnej.</p> <p>Ucieczki z domu.</p>
Zagrożenia dla procesu dojrzewania duchowego
<p>Sfera dojrzewania duchowego obejmuje przede wszystkim nabywanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości oraz poczucia sensu istnienia.</p> <p>Redefiniowanie wartości – na skutek specyficznego interpretowania lub kontekstu sytuacyjnego dotychczasowe wartości nabierają nowego znaczenia, często sprzecznego z dotychczasowym (wolność – samowola, otwartość – bezkrytycyzm, tolerancja – akceptacja wszystkiego).</p> <p>Eliminowanie z wychowania i języka szeregu wartości, które stanowią istotny warunek kształtowania się poczucia tożsamości osobistej.</p>
Czynniki ryzyka powiązane z funkcjonowaniem dziecka w szkole to:
<p>Niepowodzenia szkolne, których podłożem mogą być deficyty poznawcze, zaniedbania ze strony rodziców, brak wsparcia ze strony nauczycieli.</p>

Podstawa aksjologiczna programu wychowawczego szkoły

Nie ma wychowania bez wartości. W wychowaniu ku wartościom ważnym punktem odniesienia jest koncepcja wartości uznawanych w naszej szkole.

Przyjęto wspólną koncepcję wychowania i systemu wartości ważnych dla społeczności szkolnej.

Koncepcja wartości została oparta na diagnozie przeprowadzonej wśród nauczycieli uczących gimnazjum.

Nauczyciele rozumieją pod pojęciem wartości zasady, którymi kierują się w życiu.

Do najważniejszych wartości przekazywanych dzieciom w procesie wychowania zaliczyli: szacunek, uczciwość, gotowość do pomocy, odpowiedzialność. Wartości którymi kierujemy się w wychowaniu do pełnienia ról społecznych uczniów.

Najbardziej pożądane cechy osobowe nauczyciela to: wysoka kultura osobista, cierpliwość, stanowczość i konsekwencja.

Ogólne założenia oddziaływań wychowawczo -profilaktycznych w szkole

Zadania nauczyciela – wychowawcy w gimnazjum

1. Kształtowanie jednostek twórczych, kreatywnych i zdolnych do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią.
2. Rozwijanie zdolności umożliwiających rozumienie przez uczniów otaczającego ich świata na drodze samorefleksji dotyczącej zasadności własnych zachowań oraz rozwinięcia umiejętności komunikacyjnych.
3. Budowanie relacji nauczyciel- uczeń opartej na zaufaniu, poprzez rozmowę którą uczy nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji.
4. Kształtowanie kompetencji międzykulturowych, Swobodne przemieszczanie się, migracje, współpraca międzynarodowa przyczyniły się do rozwijania nie tylko umiejętności porozumiewania się w języku obcym, ale również kształtowania postawy otwartości i akceptacji, woli porozumienia oraz ciekawości dotyczącej poznawania różnic.
5. Przygotowaniem uczniów do funkcjonowania w zmieniającej się rzeczywistości, wiąże się z umiejętnością tworzenia właściwego klimatu w klasie i wyzwolenia w uczących się potrzeby zadawania pytań oraz podejmowania działań wynikających z ich własnych zainteresowań.
6. Uczenie dzieci samodzielności, twórczego myślenia i działania, skutecznego komunikowania się, współdziałania w zespole, a także motywacji do poszukiwania nowych rozwiązań, dyskusowania na interesujące ich tematy, wymieniania się własnymi doświadczeniami z innymi, wyszukiwania potrzebnych im informacji, porządkowania ich oraz rozwiązywania problemów.
7. Rozwój wytrwałości w realizacji stawianych sobie celów poprzez kształtowanie rozwoju osobowego i społecznego dzieci i młodzieży, zdrowia fizycznego i psychicznego.
8. Działalność innowacyjna wychowawcy, dzięki której potrafi zachęcać uczniów do uznania uczenia się za czynność nagradzającą, umożliwiającą samorealizację, dostarczającą osobistej satysfakcji i wzbogacającą ich życie.

9. Działania wychowawcy mają powodować aby uczniom stwarzać sposobność kształtowania umiejętności współdziałania społecznego, realizacji własnych potrzeb i kierowania swym rozwojem w procesie trwającym przez całe życie. Kształtowanie kompetencji społecznych i obywatelskich poprzez propagowanie idei wolontariatu.

Treści przewidziane do realizacji zarówno na poszczególnych przedmiotach, jak i godzinach do dyspozycji wychowawcy

Wartości, pozytywne postawy, kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w **czterech sferach: fizycznej (rozwój biologiczny), psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny), społecznej i aksjologicznej (rozwój moralny).**

Osiągnięcie dojrzałości w czterech sferach możliwe jest dzięki rozwojowi kompetencji osobistych i społecznych uczniów, ukierunkowanych na:

1. Samoświadomość – budowanie akceptacji siebie, osiąganie spójności myślenia i działania łączonych z kształtowaniem poczucia autonomii, tworzenie pozytywnego obrazu tożsamości w wymiarze osobistym, społecznym i kulturowym oraz poczucia własnej godności.
2. Sprawczość – wyznaczanie realnych celów i ich osiągnięcie dzięki własnej aktywności, pozytywne nastawienie do życia, motywacja do działania, kształtowanie umiejętności planowania i podejmowania decyzji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, planowanie własnego rozwoju, rozwijanie poczucia celowości działania.
3. Relacyjność – budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji z ludźmi, rozumienie uczuć innych, sposobów myślenia i działań umożliwiających osiągnięcie pożądaných społecznie celów, promowanie prospołecznych wartości, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, w tym jego formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, włączanie się do działania na rzecz społeczności, promowanie pozytywnych wzorców osobowych, budowanie prospołecznych relacji rówieśniczych.
4. Otwartość – zdolność do sprawiedliwej, etycznej oceny i reagowania, umiejętność otwartego i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie oraz innych osób, kształtowanie postaw asertywnych, rozwijanie poczucia empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności.
5. Kreatywność – kształtowanie twórczego podejścia do rozwiązywania problemów dzięki umiejętnościom: wyjścia poza schematyczność myślenia i działania, znajdowania nowych sposobów rozwiązywania problemów, odkrywania indywidualnych zdolności umożliwiających sprostanie wyzwaniom, także poprzez podejmowanie działań na rzecz twórczego rozwoju w formie współpracy z instytucjami kultury, rozwój aktywności fizycznej, rozwój sfery psychicznej, w tym duchowej, społecznej, aksjologicznej.

6. Działania szkoły należy ukierunkować na wspieranie czynników chroniących – zarówno poprzez rozwijanie zasobów wewnętrznych, jak zewnętrznych, co wzmocni odporność uczniów na działanie czynników ryzyka. Takie działania stanowią kluczowy element pedagogiki i profilaktyki pozytywnej.

Stałe uroczystości o charakterze wychowawczym i kulturalnym

Uroczystość	Zadanie wychowawcze	Termin
Dzień Edukacji Narodowej	a) umacnianie więzi między członkami społeczności szkolnej, b) pokazanie różnych form podziękowania za trud nauki i wychowania wobec wszystkich pracowników gimnazjum, c) ukazanie roli i znaczenia nauczyciela i nauki w życiu każdego człowieka.	wrzesień
Święto Niepodległości	a) budzenie uczuć patriotycznych, poczucia dumy narodowej, b) zrozumienie znaczenia wolności i niepodległości dla narodu polskiego, c) wzbudzenie chęci uczestnictwa w uroczystościach miejskich.	listopad
Konkursy (przedstawienia artystyczne i inne)	a) umocnienie więzi z kolegami i pracownikami szkoły, b) rozwijanie umiejętności prezentowania własnych osiągnięć naukowych i artystycznych.	cały rok
Wigilia Szkolna	a) umacnianie więzi z kolegami i nauczycielami oraz pracownikami szkoły, b) rozwój samodzielności i budzenie inicjatywy w trakcie przygotowań do spotkania.	grudzień
Dzień Wiosny	a) rozwijanie umiejętności organizowania imprez, planowania ich przebiegu, b) integracja klasy, c) ukazanie różnych możliwości zabawy i rozrywki.	marzec
Święto Patrona Szkoły	Kształtowanie uniwersalnych postaw moralnych i etycznych reprezentowanych przez naszego patrona Jana Pawła II	kwiecień
Święto Konstytucji 3 Maja	a) uświadomienie istoty demokracji i jej roli w rozwoju świadomości narodowej, b) zapoznanie z obowiązkami i prawami członków społeczeństwa obywatelskiego, c) świadome uczestnictwo w obchodach święta na terenie szkoły i miasta.	maj
Dzień Dziecka Dzień Sportu	a) uczestnictwo w imprezach sportowych i zabawach, b) utrwalenie zasady fair play podczas zawodów, c) przypomnienie treści Karty Praw Dziecka ONZ, d) poznanie instytucji pomocy dzieciom.	czerwiec
Bal Absolwenta	a) Umocnienie więzi nawiązanych podczas 3 -letniej nauki.	czerwiec

**Plan działań wychowawczo-profilaktycznych Gimnazjum Miejskim im. Jana Pawła II w roku szkolnym 2017/2018
uwzględniających wartości w wychowaniu, priorytety polityki oświatowej państwa, lokalne potrzeby i strategie
profilaktyczne oraz informacje o konkretnych działaniach**

SFERY ROZWOJU	ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE	SPOSOBY REALIZACJI DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN	UWAGI
Sfera rozwoju fizycznego	<ul style="list-style-type: none"> – Poznanie systemu rodzinnego i środowiska, w którym wychowuje się uczeń. – Zajęcia warsztatowe z profilaktyki uzależnień. – Filmy edukacyjne i spektakle. – Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień. – Zapoznanie rodziców z możliwościami szukania pomocy dla ich dzieci w - przypadku sięgnięcia przez nie po środki psychoaktywne. – Przestrzeganie przez nauczycieli procedury w przypadku stwierdzenia u ucznia zachowań ryzykownych – Dostarczenie wiedzy uczniom o konsekwencji podejmowania przez nich zachowań ryzykownych, – Zapraszanie specjalistów uzależnień na spotkania z 	<p>Ankiety diagnozujące potrzeby uczniów. Rozmowy z uczniami. Rozmowy z rodzicami. Wywiady środowiskowe. Współpraca z MOPS, asystentem rodziny. Współpraca z Sądem Rodzinnym w Zgierzu, kuratorami sądowymi.</p> <p>Ankieta diagnozująca problemy zażywania substancji psychoaktywnych</p>	<p>pedagog</p> <p>wychowawcy klas</p> <p>dyrektor</p> <p>nauczyciel świetlicy</p> <p>nauczyciel biologii</p>	cały rok	

	<p>uczniami</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dostarczenie wiedzy o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, palenia papierosów, e-papierosów i stosowania środków odurzających. – Propagowanie zdrowego stylu życia, dostarczanie uczniom wiedzy na temat chorób związanych z nieprawidłowym odżywianiem: (bulimia, anoreksja). – Budowanie osobistej odpowiedzialności uczniów za własne zdrowie. – Krzewienie kultury fizycznej i sportu, dbałość o prawidłowy rozwój uczniów. – Szkolenie się nauczycieli i pracowników w zakresie profilaktyki zagrożeń oraz umiejętności wychowawczych. – Poznanie biologicznych aspektów wieku dojrzewania i psychospołecznych konsekwencji wczesnych inicjacji seksualnych, w tym ciąży. 	<p>Realizacja tematyki w ramach godzin wychowawczych i zajęć przygotowania do życia w rodzinie oraz na lekcjach biologii.</p> <p>Lekcje wychowania fizycznego.</p> <p>Zajęcia sportowe pozalekcyjne</p> <p>Zajęcia trenerskie, współpraca z klubami sportowymi.</p> <p>Konferencje dla nauczycieli.</p> <p>Warsztaty.</p> <p>Kursy doszkalające.</p> <p>Kształtowanie zachowań akceptowalnych społecznie związanych z dojrzewaniem seksualnym, dbanie o nienaruszalność osobistą i aspektów.</p>	<p>nauczyciele wychowania fizycznego</p> <p>dyrektor</p> <p>nauczyciele gimnazjum</p>		
--	--	--	---	--	--

Sfera rozwoju emocjonalnego	<ul style="list-style-type: none"> – Zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach pozalekcyjnych. – Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i innymi napięciami emocjonalnymi spowodowanymi: trudnościami szkolnymi, relacjami z rówieśnikami. – Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w Internecie: edukowanie do rozsądnego korzystania z sieci i zamieszczania swoich danych osobowych. Uświadamianie negatywnych skutków roli komentarzy i informacji o innych osobach. 	<ul style="list-style-type: none"> – Powadzenie z uczniami zajęć w formie warsztatów. 	<p>wychowawca, pedagog samorząd uczniowski</p>	<p>cały rok</p>	
Sfera rozwoju społecznego	<ul style="list-style-type: none"> – Budowanie pozytywnych relacji koleżeńskich w klasie. – Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych. – Zapobieganie agresji rówieśniczej, mobbingowi itp. – Zapoznanie uczniów z zasadami dobrego zachowania i kulturalnego odnoszenia się do siebie oraz eliminowanie wulgaryzmów i dewastacji mienia. 	<ul style="list-style-type: none"> – Przeprowadzenie zajęć integracyjnych. Organizowanie wycieczek, pikników i innych form spędzania z uczniami wolnego czasu. – Motywowanie uczniów do udziału uczniów w wolontariacie – Zapoznanie uczniów z zasadami dobrego zachowania i kulturalnego odnoszenia się do siebie - eliminowanie wulgaryzmów w komunikacji rówieśniczej. – Przeprowadzenie zajęć integrujących 	<p>wychowawca, zgodnie z planem wychowawczy m i programem impresz szkolnych pedagog samorząd uczniowski</p>	<p>cały rok</p>	

		<p>uczniów w formie wycieczek, pikników i innych formach spędzania z uczniami wolnego czasu.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy 			
Sfera rozwoju intelektualnego	<ul style="list-style-type: none"> – Prowadzenie z uczniami zajęć edukacyjno -informatycznych z doradztwa zawodowego. – Rozwijanie umiejętności cieszenia się ze zdobywania wiedzy i czerpania satysfakcji z sukcesów związanych z nauką i poszerzaniem wiedzy. – Rozwijanie i wzmacnianie potrzeby ciągłego doskonalenie siebie jako jednostki. – Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji i rozwijania własnej kreatywności. – Uczenie umiejętności szukania różnych źródeł wiedzy i selektywnego doboru treści. – Wzmacnianie roli nauczyciela – mistrza w zdobywaniu wiedzy – Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród uczniów’ – Kształtowanie kompetencji międzykulturowych. – Rozwijania umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> – Planowanie przez ucznia własnej ścieżki zawodowej po ukończeniu gimnazjum. – Poznanie mocnych stron i predyspozycji do wykonywania zawodu w przyszłości. – Nauczenie umiejętności pisania podań i CV. – Stwarzanie uczniom możliwości do brania udziału w konkursach i olimpiadach. – Prowadzenie ciekawych lekcji metodami aktywizującymi. – Udział uczniów w akcjach „Cała Polska czyta dzieciom”. Uaktualnianie kącika czytelniczego w szkole, Dostęp do książek podczas zajęć świetlicowych, omawianie przeczytanych pozycji w małych grupach. – Działalność innowacyjna nauczycieli, dzięki której potrafi zachęcać uczniów do uznania uczenia się za czynność nagradzającą, umożliwiającą 	<p>pedagog doradca zawodowy z PPP wychowawca</p> <p>bibliotekarka</p> <p>nauczyciele</p>	cały rok	

	porozumiewania się w języku obcym i kształtowanie postawy otwartości i akceptacji, woli porozumienia oraz ciekawości dotyczącej poznawania różnic.	samorealizację, dostarczającą osobistej satysfakcji i wzbogacającą ich życie.			
Sfera rozwoju duchowego	<ul style="list-style-type: none"> – Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów, motywowanie do autonomii i samodzielności w tym działaniu. – Wspomaganie wychowanków w poznawaniu wartości i kształtowaniu umiejętności wnikania w istotę wartości, ich znaczenia w życiu człowieka oraz w wartościowaniu rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym; – Wspomaganie wychowanków w akceptacji świata wartości – Inspirowanie wychowanków do działań animacyjnych w środowisku społecznym w celu budowania świata wartości w coraz szerszych kręgach społecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> – Wykorzystanie metod pracy z uczniem: dyskusja, praca z tekstem, którego treścią są wartości i świadectwo ich realizowania przez młodych ludzi, analiza biografii osób godnych naśladowania. – Kontemplacja, konkursy poetyckie, literackie, plastyczne, sesje popularnonaukowe o tematyce aksjologicznej, projekty aksjologiczne; a także gazety szkolne i publikacje książkowe opracowane przez uczniów przy udziale nauczycieli, rodziców oraz innych przedstawicieli środowiska. 	wychowawcy, nauczyciele j. polskiego, opiekunowie samorządu uczniowskiego nauczyciel, katecheta	cały rok	

Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły

1. Czy osiągnięto zamierzone cele?
2. Jakie są efekty zrealizowanych działań?
3. Czy sposób realizacji sprzyjał skuteczności?

Procedury oceny skuteczności programu:

1. Opracowanie narzędzi monitorowania i ewaluacji.
2. Przeprowadzenie ewaluacji programu.
3. Opracowanie procedury informowania o wynikach ewaluacji program.
4. Wprowadzenie zmian.

Kryteria efektywności programu wychowawczego

Wskaźniki ilościowe:

1. frekwencja uczniów na zajęciach lekcyjnych,
2. liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych,
3. ilość prac wykonywanych przez uczniów,
4. liczba uczniów z problemami wychowawczymi,
5. liczba uczniów biorących udział w konkursach, liczba laureatów,
6. liczba rodziców zaangażowanych w pracę szkoły.

Wskaźniki jakościowe:

1. aktywność uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
2. umiejętności i wiadomości uczniów,
3. przestrzeganie zasad sformułowanych w programie,
4. postawy uczniów w konkretnych sytuacjach szkolnych: podczas lekcji, przebywanie na korytarzu szkolnym podczas przerw, na świetlicy, w szatni, na stołówce szkolnej, używanie zwrotów grzecznościowych, poszanowanie mienia, dbałość o estetykę dekoracji w klasach i na korytarzach, współodpowiedzialność za ład i porządek w pomieszczeniach szkoły,

5. przyczyny nieobecności na zajęciach,
6. postęp w zachowaniu i uczeniu się,
7. oceny półroczne i roczne,
8. współpraca z rodzicami.

Ewaluacja programu wychowawczego odbywa się poprzez:

1. określenie stopnia realizacji zadań programu w stosunku do planów wychowawców klasowych,
2. przeprowadzanie przez nauczycieli ankiet dla uczniów dotyczących spraw wychowawczych w szkole,
3. sporządzenie raportu wewnętrznego mierzenia jakości pracy szkoły w obszarze wychowania i jego analiza na posiedzeniu Rady Pedagogicznej,
4. przyjęcie wniosków dotyczących zmiany w programie wychowawczym szkoły,
5. podsumowanie przez Dyrektora szkoły na posiedzeniu Rady Pedagogicznej realizacji programu wychowawczego szkoły.

Głowno, dn. 20.09.2017 r.